

Svend Auken (S):

Det ville være interessant, hvis udenrigsministeren midt i sin polemiske harme gjorde sig den ulejlighed at læse den af hr. Lasse Budtz foreslåede dagsorden, hvor der jo ikke tales om forbud mod forskning, men hvor der tales om, at Danmark vender sig imod deltagelse i udforskning.

Vort parti anser det naturligvis ikke for særlig fornuftigt at bruge så kæmpemæssige beløb på denne forskningsindsats, men det, der konkret foreslås her, er, at Danmark vender sig imod deltagelse i udforskning.

Det var det ene argument, udenrigsministeren fremførte. Det andet argument, udenrigsministeren fremførte, var imod udtrykket militarisering. Mig bekendt foreligger der allerede internationale aftaler, der netop tager afstand fra og forbyder en militarisering af rummet, og i udenrigsministerens egen tale er der direkte taget afstand fra et våbenkapløb i rummet. Hvor er forskellen så egentlig henne? Er den reelle forskel ikke, at udenrigsministeren ikke, uanset hvor sagligt velbegrunder en indstilling er, vil være med til noget, der på nogen måde kan opfattes som en kritik af De Forenede Stater?

Det sidste spørgsmål, som er det mest påtrængende, og som måske vicestatsministeren kan svare på i statsministerens fravær, er: hvilke konsekvenser drager regeringen af, at man vil stemme imod den af hr. Lasse Budtz foreslåede dagsorden?

Gert Petersen (SF):

Det var da frygteligt, så vred udenrigsministeren er blevet. Jeg havde såmænd ellers tænkt mig at sige, at jeg synes, hans tale indeholdt mange spørgsmålstejn, som var bragt rigtigt, og jeg er egentlig enig med ham i, at den kunne give anledning til en saglig debat. Men da jeg hørte den konservative ordfører, og da jeg hørte venstres ordfører, hr. Ivar Hansen, fortælle om, at vi nu bare skal slutte op om USA, og da jeg hørte hr. Erhard Jakobsen, må jeg indrømme, at mit håb om en saglig debat svandt, og da jeg nu hørte udenrigsministeren afslutte, blev min skuffelse bekræftet.

Udenrigsministeren siger, at vi markerer modvilje mod forskningen, og det kan man vel nok læse ind i dagsordenen, selv om det altså ikke er vores opgave at bestemme, hvad

der forskes i i USA, men hvad Danmark skal deltage i. Men så siger udenrigsministeren, at der længe er forsket på sovjetisk side. Ja men udenrigsministeren ved lige så godt som jeg – og lad nu være med at føre dette folketing bag lyset – at der også længe er forsket på amerikansk side. Bevillingen på de 3,7 mia \$, som gælder for 1984, er dels en ny bevilling, dels forskellige forskningsbevillinger og -programmer, som nu samles under én hat. Også i USA har man længe forsket i disse spørgsmål. Det har man gjort både i USA og i Sovjet.

Det, der er det nye, og det, som gør, at vi diskuterer det her, er præsident Reagans tale i marts 1983, som udenrigsministeren meget rigtigt sagde. Der er ikke holdt en tilsvarende tale i Sovjetunionen. Det var en tale, der, som udenrigsministeren også rigtigt sagde, i sine implikationer kunne føre til, at hele det nuværende grundlag for balance på basis af gensidig sårbarhed kunne ryge sig en tur.

Men det er jo ikke blevet stående ved den tale, for så kommer vi til noget mærkeligt noget. Jeg synes, udenrigsministeren ligger på grænsen til at føre os bag lyset, når han siger, at alt dette her er noget nationalt amerikansk, at det ikke kommer NATO ved, at det ikke er noget, NATO skal tage stilling til, at de allierede ikke er blevet bedt om at deltage, osv., og vi så samme dag kan læse i avisen – det er muligvis løgn; det kan da godt være, det er sandt, hvad udenrigsministeren siger, og løgn, hvad journalisten skriver – at den danske forsvarsminister er med til at drøfte en NATO-stillingtagen til projektet i disse dage; det er svært at få det til at stemme med det, udenrigsministeren har sagt.

Jeg vil også gerne have at vide, om det ikke er rigtigt, at der har været en særligt udsendt amerikansk diplomatgruppe på besøg, en gruppe, som rejser rundt til alle europæiske hovedstæder, og som også har været her, med en repræsentant for Pentagon, forsvarsministeriet, en repræsentant for udenrigsministeriet, en teknisk ekspert og en repræsentant for Det Hvide Hus, en gruppe, som har gjort, hvad den kunne, for at sælge denne idé rundt omkring i de europæiske hovedstæder og haft forhandlinger med regeringen og også forhandlinger med socialdemokratiet som det største oppositionsparti. Er det udtryk for, at det kun er et rent natio-